

Memóriatörlés

A holokauszt emlékének
különböző ábrázolásai fiatal
izraeliek szemszögéből

Изтрий паметта

Аспекти на възпоменанието
на Холокоста през погледа
на израелски младежи

Изтрий паметта

Аспекти на възпоменанието на Холокоста през погледа на израелски младежи

"Пощенски картички" е проект, създаден в резултат на сътрудничеството между Международното училище за изучаване на Холокоста и Отдела за графичен дизайн и визуални комуникации към Академията "Вицо" в Хайфа.

В продължение на няколко години, след участието си в образователен проект, посветен на Холокоста, студентите създават серии от 5 пощенски картички. Чрез тях те изразяват своето виждане за визуализиране на паметта за Холокоста и за неговото значение за бъдещите поколения.

Кéпесlapok

A Soá emlékezete, ahogyan a fiatal izraeliek látják

A Kéпесlapok projekt két intézmény, a Yad Vashemben működő Holokauszt Tanulmányok Iskolája és a Wizo Haifai Akadémia Grafikai Tervezés és Vizuális Kommunikáció Tanszéke együttműködésének a keretében jött létre.

Az akadémia hallgatói először egy oktatási programban vesznek részt a Soáról, majd az ezt követő években egy öt kéпесlapból álló sorozatot alkotnak a témában. A kéпекен keresztül a hallgatók arra reflektálnak, milyen módokon kerül kifejezésre a Soá emlékezete, és mi annak a jelentősége a következő generációk számára.

Подборка от пощенски картички | Deborah Braff

Превод | Angel Chorapchiev

Продукция | Ami Sternschuss

Графика | Paz Corcos

Благодарности на Училището по дизайн "Нери Блумфилд", Тери Шрьорер и Международното училище за изучаване на Холокоста към Яд Вашем.

ISBN 978-965-525-104-3

© Яд Вашем и Училището по дизайн "Нери Блумфелд". Всички права запазени. Нито една част от тази публикация не може да бъде възпроизвеждана, запазвана или прехвърляна под никаква форма – електронна или механична, чрез копиране, записване или по друг начин, без предварително и изрично съгласие на издателя.

Szerkesztette | Esther Rachow

Fordította | Szilvia Pető

Gyártás | Ami Sternschuss

Grafika | Paz Corcos

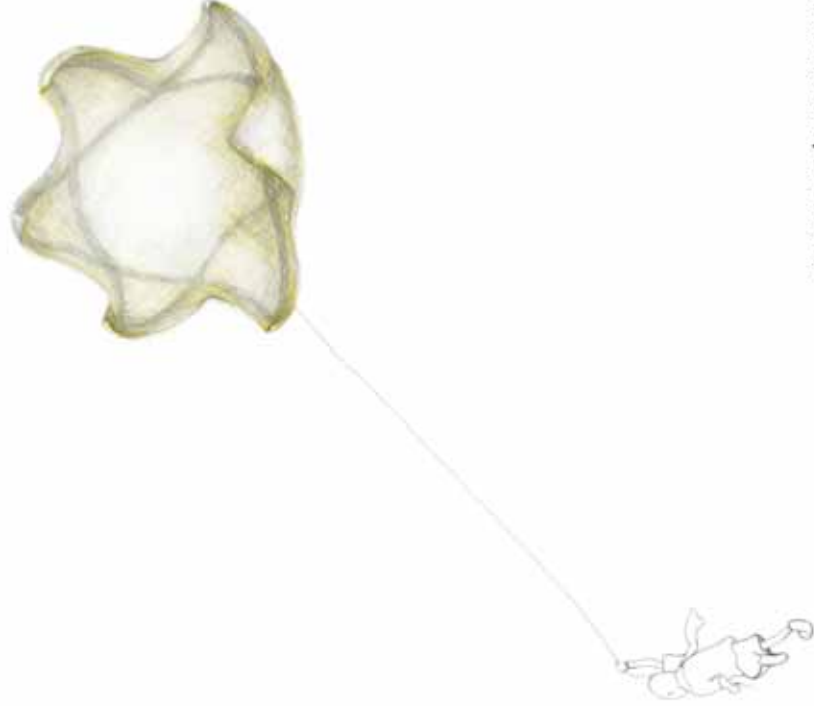
Köszönet a Neri Bloomfield Tervező Iskolának, Terry Schreurernek és a Holokauszt Tanulmányok Nemzetközi Iskolájának Yad Vashemben.

© A Yad Vashem és a Neri Bloomfield School of Design a kiadás minden jogát fenntartja. A kiadó előzetes engedélye nélkül a kiadvány egyetlen része sem sokszorosítható, tárolható adathordozón, vagy másolható le semmilyen eszközzel, sem elektronikusan, mechanikusan, fénymásolóval, vagy egyéb adatrögzítővel.

Проектът е реализиран с помощта на:

A projekt megvalósulását támogatták:

עננה אחות לי והרוח אח.

Облакът ми е сестра, а вятърът – брат.

A felhő lesz a nővérem, a szél pedig a bátyám.

Аврам Копловиц, Мечта
Из „От себе си“ – стихотворения на един
младеж от гетото в Лодз

Avraham Koplovicz, Álom
Forrás: Magamtól
Egy fiú versei a lodzi gettóból

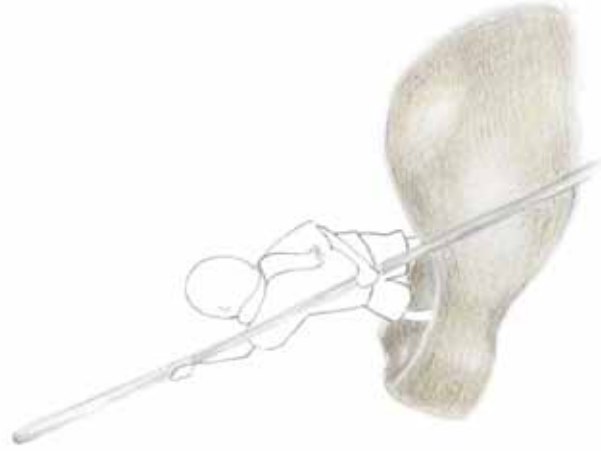
RIVIMUSKAL | AMIT KATZ

אברמק קופלוביץ', חלום
מתוך משל עצמי שירים של נער מגטו לודז'

January 27, International Holocaust Remembrance Day

אעוף, אשוט ואתנשא מעל עולם רחוק ויפה.
אחלוף מעל נהרות וימים

Ще летя, ще плавам и ще се издигна над
далечен и красив свят.
Ще мина над реки и морета

Siklani fogok a vízen, a csodálatos, széles,
nagyvilág fölött. Folyókat és óceánokat szelek át.

Аврам Копловиц, Мечта
Из „От себе си“ – стихотворения на един
младеж от гетото в Лодз

Avraham Koplovicz, Álom
Forrás: Magamtól
Egy fiú versei a lodzi gettóból

RIVIMUSKAL | AMIT KATZ

אברמק קופלוביץ', חלום
מתוך משל עצמי שירים של נער מגטו לודז'

January 27, International Holocaust Remembrance Day

Когато порасна, искам да бъда медицинска сестра

ווצן איך וועלן ערשטען וויל
איך זיין א קיארן שולטער

When I grow up I want to be a nurse

Amikor felnövök, nővér szeretnék lenni

Естер Гордон
Рига, Латвия
1941 година

Едно от хилядите деца,
загинали през Холокоста

Ester Gordon
Riga, Lettország

A holokausztban elpusztult
gyermek ezreinek egyike.

Ester Gordon
Riga, Latvia
1941

One of thousands of
children who perished
in the Holocaust.

ANASTASIA FAYBISH

January 27, International Holocaust Remembrance Day

THE NERI BLOOMFIELD
SCHOOL OF DESIGN

יָד וָשֵׁם
YAD VASHEM

*We'll take care
of your luggage*

Ние ще се погрижим
за багажа ви

Gondoskodunk a
csomagjairól

„Пазачите от СС ни казаха да оставим малкото багаж, който имахме, на земята и да се строим в редица. Съблякоха всички ни голи и обръснаха косите ни. Гледайки наоколо, можех да видя планини от лични вещи като очила, обувки, всякакви дрехи, както и камари от човешки коси.“

Из свидетелството на Алекс Фройер за пристигането и първата селекция в Аушвиц.

„Az SS örök azt mondták, a csomagjainkat hagyjuk ott a földön és álljunk sorba. Meztelenre vetkőztettek bennünket és a hajunkat levágták. Ahogy körülnéztem, hegyekben álltak a személyes holmik, úgymint szemüvegek, cipők, mindenféle ruhadarabok, és emberi haj.“

Megérkezés és első szelekció Auschwitzban, Alex Feuer visszaemlékezéséből

"The SS guards told us to leave the few belongings we had on the ground and line up. We were all completely disrobed and had our hair shorn off. As I looked about I could see mountains and mountains of personal belongings such as eyeglasses, shoes, clothing of every description, and piles and piles of human hair."

From the Testimony of Alex Feuer about the Arrival and First Selection at Auschwitz.

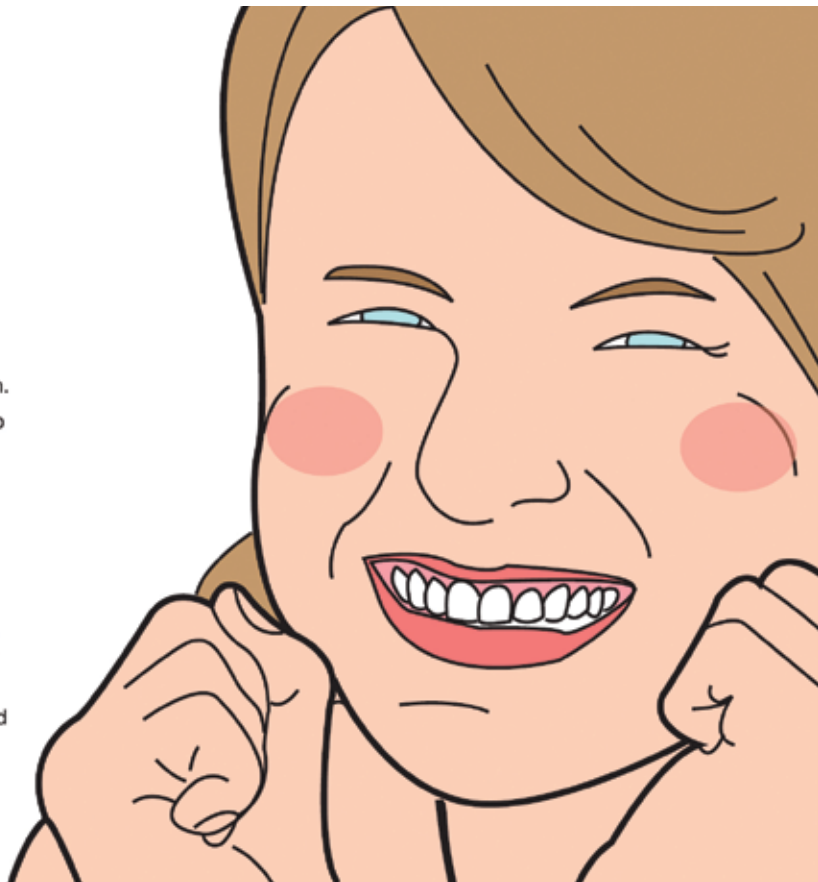
LOOK ALIVE

Twist your cheeks
in a circular motion.
Remember to keep
constant pressure.

Repeat the motion
as many times
as needed to
achieve the desired
level of blush.

ИЗГЛЕЖДАЙ ЖИВ

Ощипи бузите си с въртливо движение.
Запомни да оказваш постоянен натиск.

Повтори движението колкото пъти е необходимо, за да
постигнеш желаното ниво на зачервяване.

ÉLETTELI KINÉZET

Csipkedd meg az arcod körkörös mozdulatokkal!
Ismételd meg a fenti folyamatot annyiszor, míg el nem éred a
kívánt szint!

ОСТАНИ ЖИВ

Още само един ден
Затворниците в нацистките
концентрационни лагери са
насилствено преглеждани по
време на селекцията.
Да изглеждаш болен или слаб
означава сигурна смърт.

ÉLETBEN MARADNI

Csak még egy napig
A náci koncentrációs táborok
fogyait a szelekció során alaposan
megvizsgálták.
Ha valaki gyengén, vagy
betegesen nézett ki, az sokszor a
biztos halált jelentette.

*„Майка ми бързо разбра, че
идеята е да изглеждаш здрав.
Всеки ден те проверяваха ръцете
ти. Тя щипеше ръцете си. Щипеше
бузите си. Правеше го, за да
изглежда здрава. Ударението
беше върху това винаги да бъдеш
много жизнен, енергичен и здрав, и
ако не беше такъв... никои не ти
позволяваше да си болен, нямаше
място за слабости.“*

Из интервю с Минди Визел

*„Édesanyám azonnal rájött; minden
arról szólt, hogy egészségesnek kell
látszani. Minden nap ellenőrizték
a kezeket. Megcsipkedte a kezeit.
Megcsipkedte az arcát. Azért csinálta,
hogy egészségesebbnek tűnjön. Az
volt a legfontosabb, hogy mindig
nagyon elevennek, erősnek és
egészségesnek tűnjön, mert ha nem...
nem volt szabad betegnek lenni, a
gyengeségnek semmi jelét nem volt
szabad mutatni.“*

Mindy Wiesellel készült interjúrészlet

STAY ALIVE

Just one more day

Prisoners in Nazi
concentration camps
were forcibly checked
during selections.

Looking sick or weak
often meant certain death.

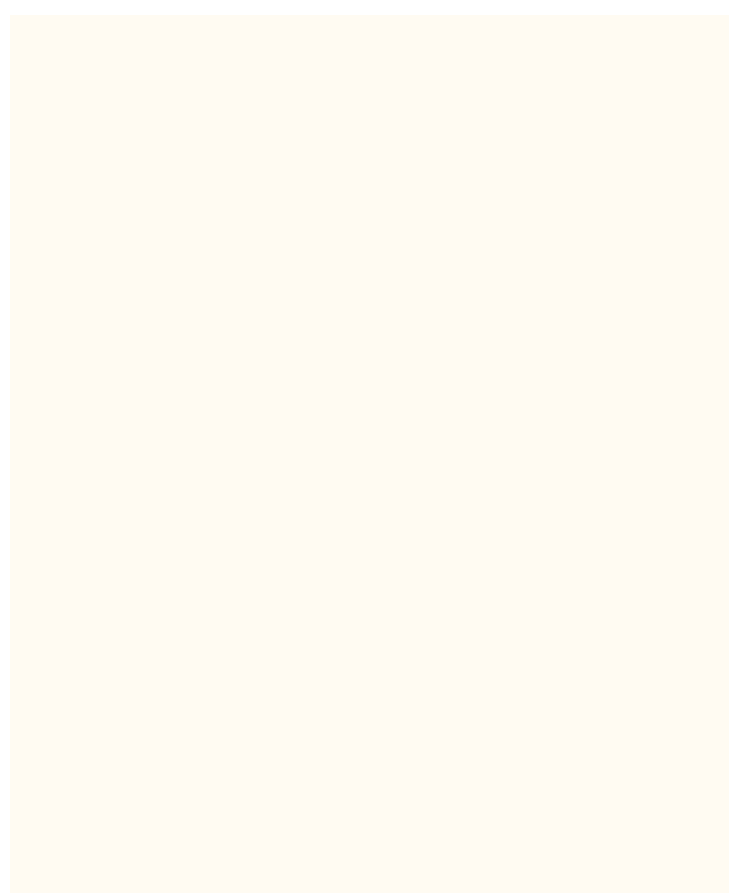
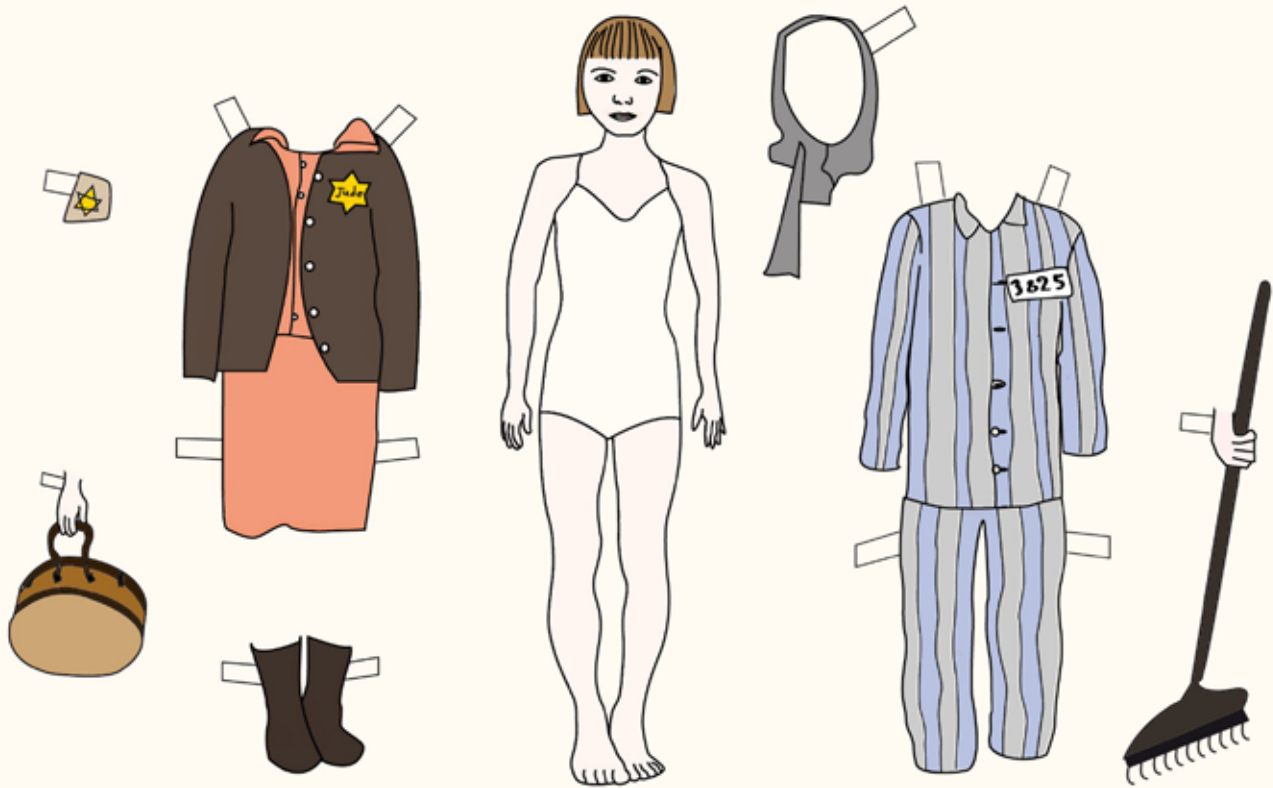
ITAY EYLON

*"My mother realized instantly
that the idea was to look healthy.
Every day they checked your
hands. She pinched her hands.
She pinched her cheeks..
She did that to look healthy.
The emphasis was to always
be very vibrant and robust
and healthy, and if you weren't...
you weren't allowed to be sick,
there was no room
for anything weak."*

From an interview
with Mindy Weisel.

January 27, International Holocaust Remembrance Day

Игра на обличане

1. Изрежи фигурата.
2. Избери едно от облеклата.
3. Изрежи го.
4. Облечи фигурата.

Öltöztető játék

1. Vágd ki a figurát!
2. Válassz egyet a ruhák közül!
3. Vágd ki!
4. Öltöztess fel a figurát!

Playing Dress Up

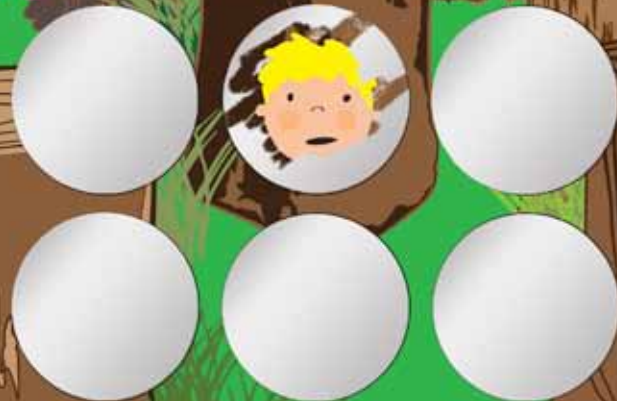
1. Cut out the character.
2. Choose one of the outfits.
3. Cut it out.
4. Dress up your character.

AVITAL TANCHILEVITCH | JENNY MOGILEVSKAYA

January 27, International Holocaust Remembrance Day

**SCRATCH
TO FIND
Yaakov!**

3 chances to survive

scratch

**Изтрий, за да намериш Яков!
Имаш 3 шанса да оцелееш
Изтрий го!**

**Kapard le a köröket és találd
meg Yaakovot!
3 életed van!
Kapard le!**

Яков Зилберщайн

Роден е в Рипин, Полша. През януари 1945 година Яков успява да избяга от маршовете на смъртта заедно с още трима свои приятели. Заедно, те стигат до село Шуникъл и намират убежище на тавана на къщата на Яна Судова и дъщеря ѝ. В задния двор на Яна, Яков намира брезово дърво с кух ствол. Той решава да разшири отвора в ствола, за да бъде използвано като допълнително скривалище в случай на опасност. Всеки път, когато немците претърсват района, Яков отива в двора и се скрива в ствола на дървото, докато опасността премине. Яков се крие в къщата на Судова до края на войната.

Взето от интернет страницата на Яд Вашем

Yaakov Silberstein

Yaakov Silberstein Rypinben, Lengyelországban született. 1945-ben három barátjával sikerült a halálmenetből megszökniük. Együtt eljutottak Schunichl faluba, ahol Jana Sudova és lánya házában padlásán találtak menedéket. A ház hátsó udvarában Yaakov észrevett egy nyírfát, melynek törzsében egy üreg volt. Yaakov elhatározta, az üreget egy nagyobb nyílást csinál, hogy vészhelyzet esetén búvóhelyként lehessen azt használni. Ezután minden alkalommal, amikor a németek razziaát tartottak a környéken, Yaakov itt, a hátsó udvarban rejtőzött el, és addig maradt a fa üregében, míg a veszély el nem múlt. Yaakov egészen a háború végéig Sudova házában rejtőzködött.

A Yad Vashem Intézet honlapjáról

Yaakov Silberstein

Born in Rypin, Poland. In January 1945, Yaakov managed to escape the death marches with three of his friends. Together they reached the village of Schunichl and found refuge in the attic of the home of Jana Sudova and her daughter. In Jana's backyard, Yaakov discovered a birch tree with a hollow trunk. He decided to enlarge an opening in the tree trunk to be used as another hiding place, in case of danger. Thus, each time the Germans raided the area, Yaakov rushed to hide in the backyard and would hide in the trunk until the danger was over. Yaakov hid in the Sudova's home until the end of the war.

Taken from the Yad Vashem website.

Super skerman | Fotom azrad

January 27, International Holocaust Remembrance Day

**hide
and
seek**

Криеница

Bujócska

По време на Холокоста, евреите се крият на немислими места

Малка Розентал е родена през 1934 година в Станиславов, Полша. Малка се крие в бъчва в обора на семейство Кот в продължение на година и половина. Докато е в бъчвата, на нея ѝ е забранено да се движи, да издава звуци или да излиза от нея. Тя губи представа за времето и се разболява тежко. Когато напуска обора през 1944 година, тя не може да движи изобщо крайниците си.

По-късно Малка се събира с баща си и решава да емигрира в Израел.

A holokauszt idején a zsidók a legkülönfélébb helyekre bújva próbáltak életben maradni

Malka Rozental 1934-ben született Stanislawowban, Lengyelországban. Malka másfél éven át egy hordóban rejtőzött a Kot család csűrében. Mialatt a hordóban volt, tilos volt neki megmoccanni, hangot kelteni, vagy kimászni. A kislány teljesen elveszítette időérzékét, majd súlyosan lebetegedett. Amikor 1944-ben elhagyta a csűrt, végtagjai hosszabb időre lebénultak.

Malka és édesapja később egymásra találtak, majd Izraelben telepedtek le.

TALI SPECTOR SHECHNER

During the Holocaust, Jews hid in inconceivable places to survive

Malka Rozental was born in 1934 in Stanislawow, Poland. Malka was hidden inside a barrel, in the barn of the Kot family, for 1.5 years. While she was inside it, she was forbidden from moving, making any noise, or climbing out of it. She lost track of time and became very sick. At the point that she left the barn in 1944, she had temporarily lost all use of her limbs.

Malka was later reunited with her father, and eventually decided to immigrate to Israel.

January 27, International Holocaust Remembrance Day

ВРЕМЯ ЗА
ЗАБАВЛЕНИЕ

A SZÓRAKOZÁS
IDEJE

През 1938 година, и най-вече след Кристалната нощ, много евреи се опитват да напуснат Германия и Австрия. През същата година, президентът на САЩ Франклин Рузвелт инициира конференция в Евиан за разискване на проблема с бежанците. Всички присъстващи изразяват съпричастие към страданията на бежанците, но един след друг декларират, че държавите им не могат да приемат евреи.

1938-ban, különösen a Kristályéjszakát követően, sok német és osztrák zsidó próbált meg emigrálni. Ugyanebben az évben az amerikai elnök, Franklin D. Rooseveltt nemzetközi konferenciát hívott össze Evianban, ahol a menekültkérdést tervezték megvitatni.

A résztvevők mindegyike sajnálatát és aggodalmát fejezte ki szavaival, mégis egymás után jelentették be, hogy nem tudnak zsidókat befogadni az országaikba.

לאורך שנת 1938 ובעיקר לאחר ליל הבדולח ניסו יהודים רבים להגר מגרמניה ואוסטריה. באותה שנה, הנשיא האמריקני פרנקלין רוזוולט כינס את ועידת אוויאן לדון בבעיית הפליטים. כל המתכנסים שילמו מס שפתיים והביעו השתתפות בצער הפליטים, אך בזה אחר זה הודיעו שאין ארצותיהם יכולות לקלוט יהודים.

YAKIR NAFTALI | OR SHAALITEL

January 27, International Holocaust Remembrance Day

„Нищо не видях“

„Én nem láttam semmit“

Кристалната нощ

9-10 ноември 1938 година

е погром или серия от атаки срещу евреите в нацистка Германия и части от Австрия на 9-ти срещу 10-ти ноември 1938 година. Еврейските домове, магазини, градчета и села са обирани, докато шурмоваци на СА и граждани разрушават сградите с чукове, оставяйки улиците покрити с парчета от счупените прозорци и витрини. Оттук идва и името „Нощта на счупените стъкла“.

Kristályéjszaka

1938. november 9-10.

Egy pogrom, azaz zsidókat ért támadássorozat volt a náci Németország területén több helyen, illetve Ausztria egyes részein 1938. november 9-10-én. Zsidó otthonokat, boltokat, falukat és városokat forgattak fel és fosztottak ki. SA rohamosztigosok és civilek romboltak le épületeket nagykalapáccsal, az utcákat törött üveg és szilánk borította; innen származik a Kristályéjszaka elnevezés.

Menesh Mendelovich | Hady Azaizy

Kristallnacht

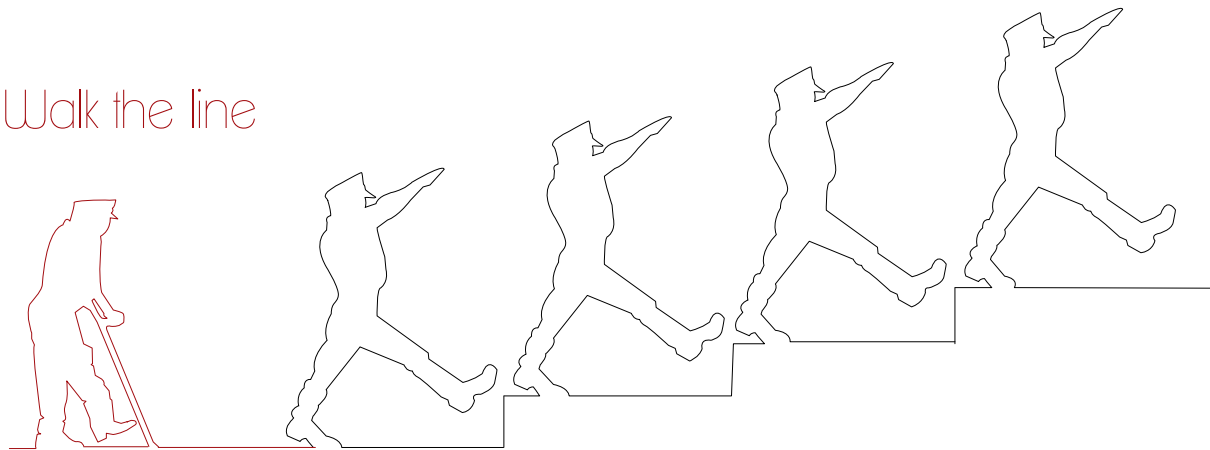
9-10 November 1938

Was a pogrom or series of attacks against Jews throughout Nazi Germany and parts of Austria on November 9/10/1938. Jewish homes were ransacked, as were shops, towns and villages, as SA stormtroopers and civilians destroyed buildings with sledgehammers, leaving the streets covered in pieces of smashed windows; the origin of the name “Night of Broken Glass.”

January 27, International Holocaust Remembrance Day

Walk the line

Придържай се към правилата

Állj be a sorba!

Инвалидите

Между 1933 и 1945 година, нацисткото правителство в Германия се опитва да прочисти територията на страната от хора, които не се вписват в неговите виждания за "господстващата арийска раса". Инвалидите и умствено изостаналите са сред мишените на нацистката партия и съответно сред жертвите на нацисткия терор. По време на войната 200 000 инвалиди и умствено изостанали хора са убити в резултат от расовата идеология на нацистите.

A mozgássérültek

1933 és 1945 között az Adolf Hitler vezetése alatt álló náci Németország kormánya igyekezett megszabadítani a német területeket mindazoktól az emberektől, akik nem illettek bele a „felsőrendű árja faj” fogalmába. Így váltak a náci párt célpontjává, majd végül áldozataivá a mozgássérültek és értelmi fogyatékosok. A háború során 200.000 mozgássérültet és szellemi fogyatékosot gyilkoltak meg a náci faji ideológia jegyében.

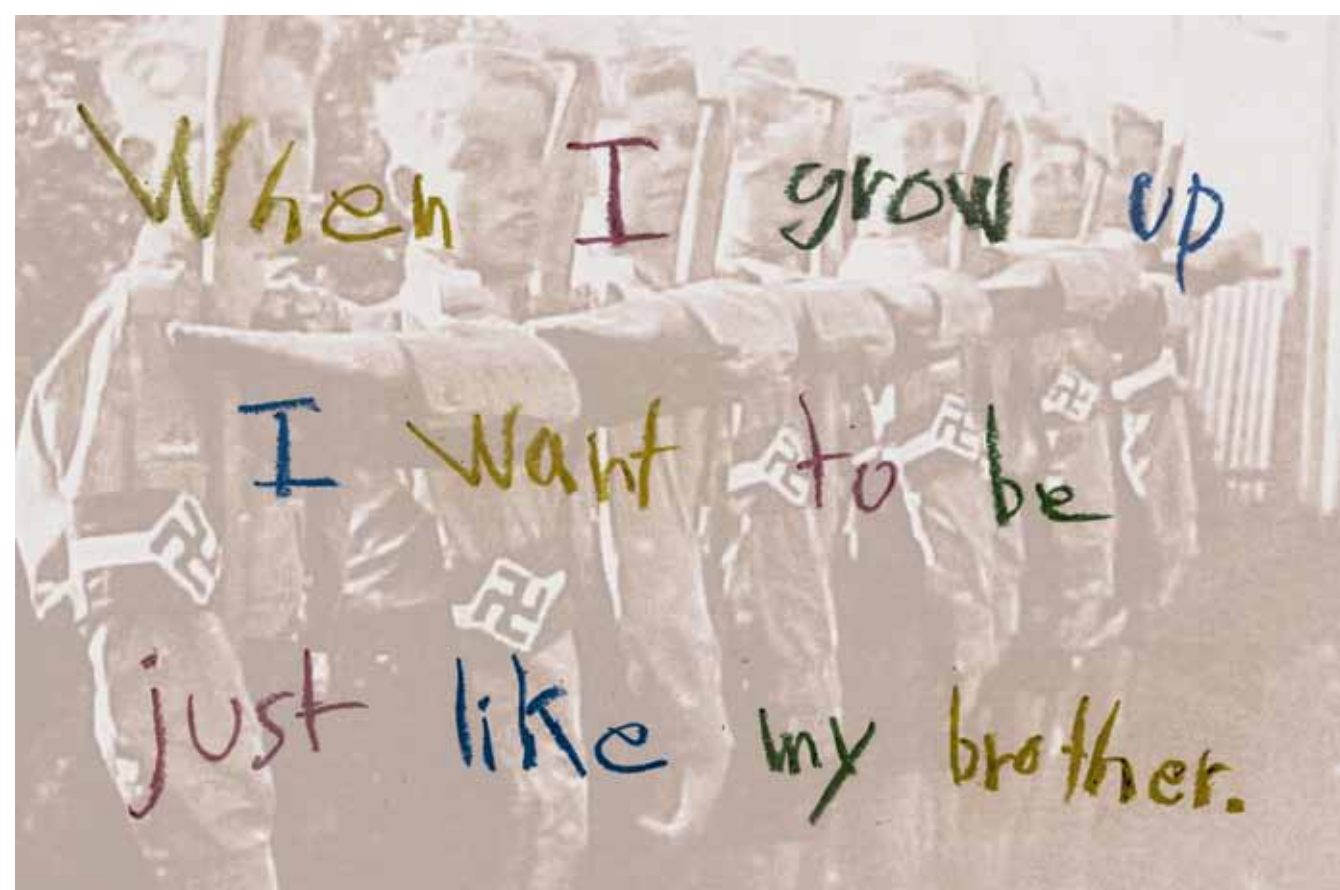
The Disabled

Between 1933 and 1945, Germany's Nazi government under Adolf Hitler attempted to rid German territory of people who did not fit its vision of a "master Aryan race." The disabled and the mentally ill were among those targeted by the Nazi Party and were ultimately among the Nazis' victims. During the war 200,000 disabled and mentally ill were killed due to Nazi racial ideology.

ALICE KORENYOUK | LIRON SHEM-TOV

January 27, International Holocaust Remembrance Day

When I grow up

I want to be

just like my brother.

Когато порасна,
искам да съм точно
като брат ми.

Amikor felnövök,
pont olyan akarok lenni,
mint a bátyám.

Хитлерюгенд – Момчетата на Хитлер

Социално-национално младежко движение, което подкрепя идеологията на Хитлер. На 10-годишна възраст те се присъединяват към движението и са „образовани“ там, докато станат войници или се присъединят към частите на СС.

Много от момчетата се идентифицират с нацистката идеология и разпространяват антисемитска пропаганда сред по-малките си братя.

A Hitlerjugend – Hitler fiai

Egy olyan nemzetiszocialista ifjúsági mozgalom, amely Hitler ideológiáját támogatta. 10 éves korban léptek be ide a fiatalok, ahol ebben a szellemiségben kaptak neveltetést, egészen addig, míg katonának nem álltak, vagy az SS-hez nem csatlakoztak.

Sok fiú közülük azonosult a náci ideológiával és átadta az antiszemita propagandát fiatalabb testvéreinek.

Hitlerjugend-Hitler's Boys

A socio-national youth movement that supported Hitler's ideology. At the age of ten they joined the movement and were "educated" in this framework until they became soldiers or joined the S.S.

Many of the boys identified with Nazi ideology and spread antisemitic propaganda to their younger brothers.

KEREN HOSSY | NAAMA ROTEM

January 27, International Holocaust Remembrance Day

Гладни ли сте, малчугани?

Are you hungry, little guys?

Éhesek vagytok, kis fickók?

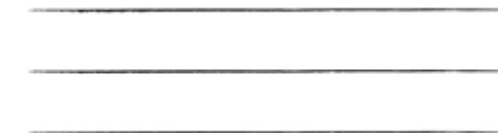
Много затворници умират от глад в нацистките лагери. Малко след края на Втората световна война, специална комисия към американския конгрес разследва военните престъпления и намира, че в концентрационните лагери върлува глад.

A náci táborokban nagyon sok fogoly éhen halt. Nem sokkal a második világháború végét követően az amerikai kongresszus egy külön bizottságot állított fel, hogy felderítse a háborús bűnöket. A bizottság megállapította, hogy a náci koncentrációs táborokban az éhezés tömeges méreteket öltött.

LIRAN VILER | ROI HIMAN | MICHA IVIGI

Many prisoners died of starvation in Nazi camps. Shortly after World War II, a U.S. congressional committee investigated war crimes, and found that starvation was rampant in Nazi concentration camps.

January 27, International Holocaust Remembrance Day

Маршовете на смъртта

Към края на войната, германците започват да разбират, че ще я загубят. С това заключение идва и решението да се изпразнят концентрационните лагери и да се унищожат доказателствата за тяхното съществуване.

Затворниците са принудени да вървят от едно място към друго в снега без вода, храна или подслон. Много затворници умират от глад или изтощение по пътя.

A halálmenetek

A háború vége felé a németek felismerték, hogy el fogják veszíteni a háborút. Ezt követően úgy döntöttek, hogy a táborokat kiürítik és a bizonyítékokat eltüntetik. A rabokat gyalog hajtották a hóban táborról táborra, élelem, víz és hajlék nélkül. Sok fogoly az út során éhség, vagy végkimerülés miatt vesztette életét.

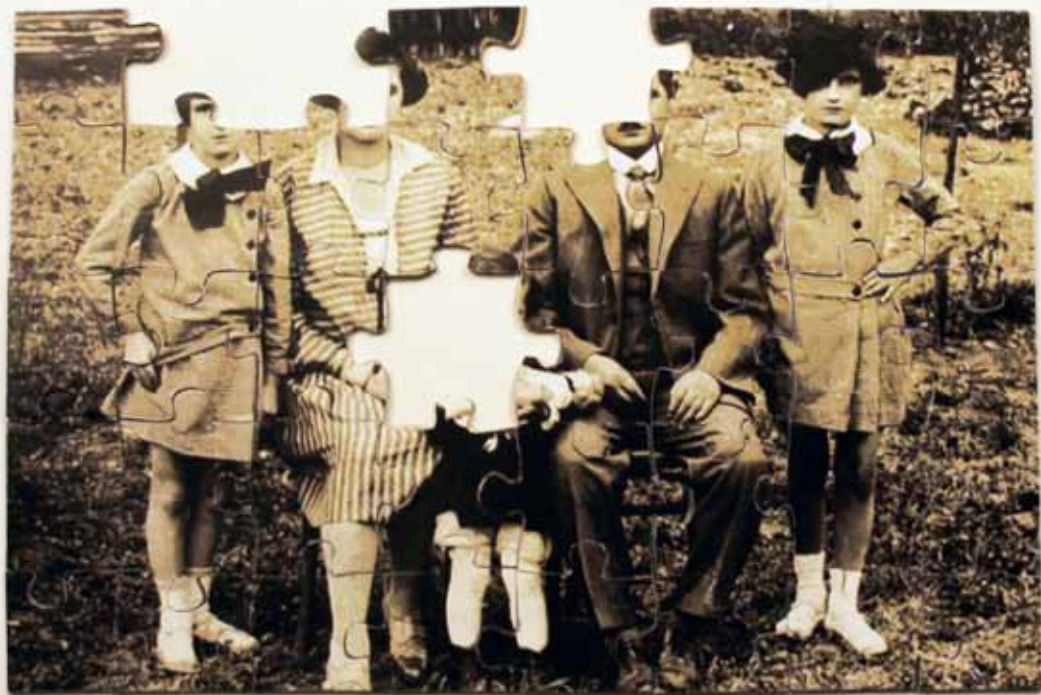
THE DEATH MARCHES

Towards the end of the war, the Germans began to realize that they were going to lose the war. With that conclusion came the decision to empty out the camps and destroy the evidence. The prisoners were marched from one place to the next in the snow without food, water, or shelter. Many prisoners died from starvation and exhaustion along the way.

LIA KALIHMAN | AYELET BEHAVOD

January 27, International Holocaust Remembrance Day

Семейство Фелзенберг

Четирима от членовете на семейство Фелзенберг от Чехословакия загиват по време на Холокоста. В края на 1940 година бащата Макс е изпратен в концентрационния лагер Дахау, където умира през 1942 година. Майката Естер и дъщерите ѝ Анда и Зузанка са депортирани в гетото Терезиенщадт, от където са изпратени с един от последните транспорти в Аушвиц. Там те са убити в газовите камери през април 1944 година. Третата дъщеря - Лида - емигрира в Израел през 1938 година и така се спасява.

A Felsenberg családnak

négy tagja vesztette életét a Soóban (a holokausztban). Az édesapát, Maxot, 1940 vége felé Dachauban deportálták, ő 1942-ben halt meg. Esthert, az édesanyját és lányait, Andát és Susankát a terezíni gettóba deportálták, majd onnan az utolsó transzportok egyikével Auschwitzba. Őket a gázkamrákban gyilkolták meg 1944 áprilisában. A harmadik lánytestvér, Lida, Izrael földjére emigrált 1939-ben, ennek köszönhetően maradt életben.

YULIA PLAHOTNI | MOSHE YEVARKA

משפחת פלזנברג

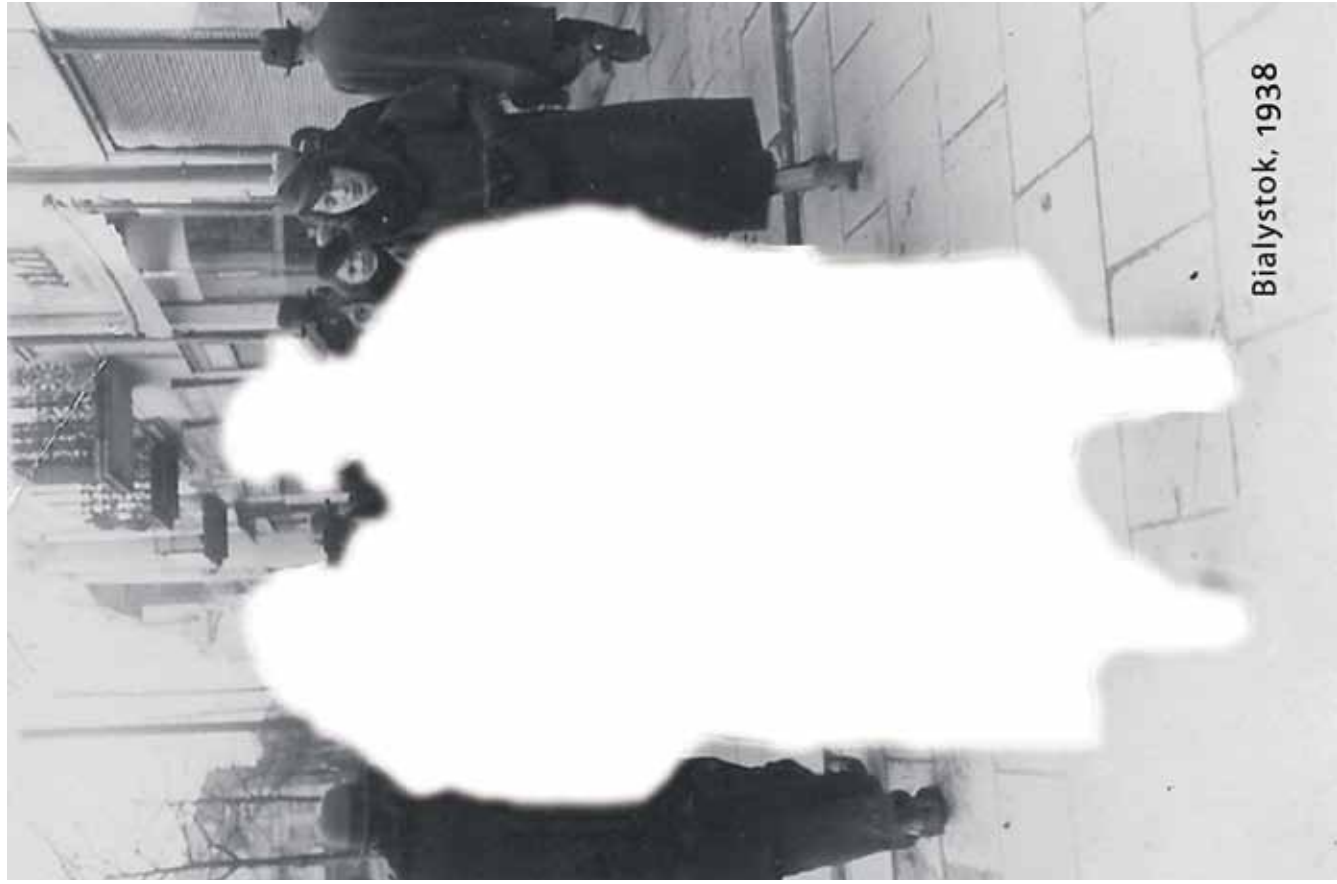
ארבעה מבני משפחת פלזנברג מצ'כוסלובקיה נספו בשואה. לקראת סוף שנת 1940 נשלח האב מקס למחנה הריכוז דכאו, הוא נספה בשנת 1942. אסתר, האם, ובנותיה אנדה והזנקה נרשמו לנסו סרדיינישטס, ממנו שולחו באחד המשלוחים האחרונים לאושוויץ, שם נספו בתאי הגזים באפריל 1944. הבת השלישית לידה עלתה לארץ ישראל בשנת 1939 וכך ניצלה.

January 27, International Holocaust Remembrance Day

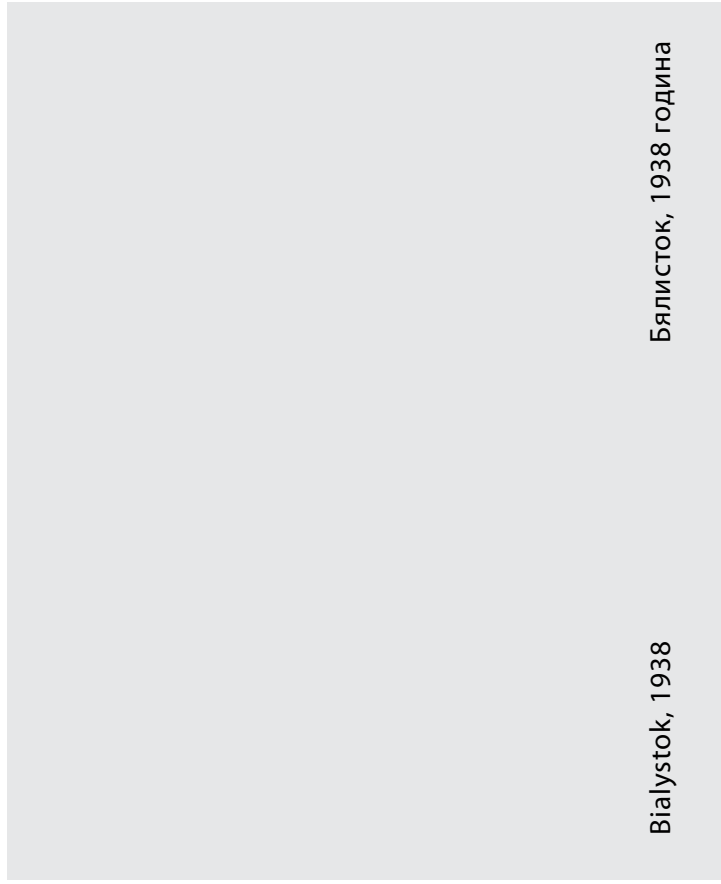
THE NERI BLOOMFIELD
SCHOOL OF DESIGN

ידי ושם
YAD VASHEM

Bialystok, 1938

Bialystok, 1938

Бялисток, 1938 година

Чичото на майка ми - Моти и жена му Хава живееха в Бялисток и бяха собственици на печеливша фабрика за одеяла. След окупирането на Полша през 1939 година те губят всичко и през май 1943 година са депортирани в Треблинка. Там са убити в газовите камери.

Édesanyám nagybácsija, Moti, és felesége, Havah Bialystokban éltek és egy virágzó textilgyárat vezettek. Lengyelország 1939-es megszállását követően mindenüket elveszítették, majd végül 1943 májusában Treblinkába deportálták őket. Mindkettejüket a gázkamrákban gyilkolták meg.

My mother's uncle Moti and his wife Havah lived in Bialystok and owned a successful blanket factory. After Poland was invaded in 1939, they lost everything and were eventually deported to Treblinka in May 1943. They were murdered in the gas chambers.

NITZAN KRIVINE

January 27, International Holocaust Remembrance Day

A world without Jews. Think about it.

Свят без евреи.
Помисли за това.

A világ zsidók nélkül.
Gondolj bele.

Алберт Айнщайн, 1879-1955 г.

Носител на Нобелова награда за физика за приноса си към теоретичната физика и специално за откриването на закона за фотоелектричния ефект.

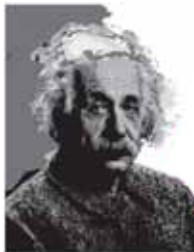
През януари 1933 година, Адолф Хитлер идва на власт в Германия. В резултат на това, Айнщайн предвидливо емигрира в САЩ и никога повече не се връща в Германия.

Това решение му спасява живота.

Albert Einstein 1879 – 1955

Nobel-díjas fizikus, a díjat az elméleti fizika tudományterületén kapta, elsősorban a fényelektromos hatás törvénynek felfedezéséért.

1933 januárjában hatalomra került Adolf Hitler. Ezt követően Einstein elővigyázatosságból az USA-ba emigrált és sosem tért vissza Németországba. Életét ennek a döntésének köszönhetette.

Albert Einstein 1879 - 1955

Nobel Prize in Physics for his contribution to Theoretical Physics, especially for his discovery of the law of the photoelectric effect.

In January 1933, Adolf Hitler came to power.

As a result, Einstein prudently fled to the U.S.A. and never returned to Germany.

This decision saved his life.

LIAV COHEN

January 27, International Holocaust Remembrance Day

Address:
Treblinka
Poland

Get Direction - Search nearby
Zoom here - Save to My Maps

Адрес:
Треблінка
Полша

Получи направление-Търси
наоколо
Увеличи тук-Запомни в
„Моите карти“

Cím:
Treblinka
Lengyelország

Útirány - Keresés a közelben
Zoom ide - Mentés a
térképekhez

Треблінка

870.000 души загинаха тук

Нацистите опитват да прикрият всички следи за своите престъпления. Хайнрих Химлер заповядва изгарянето на всички тела – масовите гробове са разкопани и трупове са изгорени на огромни клади. Земята в района на лагера е разорана и превърната в обработваеми площи, а също така са посадени и дървета.

27 Януари 2010 година

Международен възпоменателен ден на Холокоста

Treblinka

870.000 ember vesztette itt életét

A nácik megpróbálták teljesen eltüntetni az általuk elkövetett bűntettek minden nyomát. Heinrich Himmler elrendelte a holttestek elégetését – a tömegsírokat felnyitották, a holttesteket kihantolták és hatalmas máglyákon elégették.

A tábor területét felszántották, fákat ültettek, majd mezőgazdasági terület lett belőle.

2010. január 27.

Nemzetközi holokauszt emléknap

Treblinka

870,000 people died here

The Nazis attempted to eliminate all evidence of their crimes. Heinrich Himmler ordered the cremation of bodies – the mass graves were opened and the corpses were exhumed and burned on huge pyres. The camp area was ploughed over, trees were planted and it eventually was turned into farmland.

January 27, 2010

International Holocaust
Remembrance Day

CARMEL AVIRAM

January 27, International Holocaust Remembrance Day

Delete
memory

Изтрий
памятта

Memóriatörlés

По време на Втората Световна война, евреите от цяла Европа са депортирани. Те са изведени от домовете им и преместени в гета от затворен тип. Целият им живот е заличен.

A második világháború során Európa minden részéről deportálták a zsidókat. Kiűzték őket az otthonaikból és gettókba zárták őket. A teljes életüket kitörölték.

During the Second World War, Jews all over Europe were deported. They were taken out of their homes and transferred into closed ghettos. Their whole lives had been obliterated.

AVELET REUVENI

January 27, International Holocaust Remembrance Day

SHOES

ОБУВКИ

CIPŐK

Детска обувка от работния лагер Алексотас

Тази обувка е принадлежала на двегодишната Хинда Коен. На 27 март 1944 година родителите на Хинда се връщат от принудителен труд и откриват, че дъщеря им е изчезнала. Те откриват една от обувките ѝ до леглото ѝ. Баща ѝ издълбава върху подметката датата на депортирането ѝ в Аушвиц и се заклева да пази обувката завинаги.

Алексотас е лагер за принудителен труд в Литва, където работят евреите от гетото в Каунас.

Egy gyermek cipője az aleksotasi munkatáborból

Ez a cipő a kétéves Hinda Cohené volt. Amikor 1944. március 27-én Hinda szülei hazatértek a munkaszolgálatból, a kislányukat már nem találták. Az ágyához érve megpillantották az egyik cipőjét. Hinda édesapja a cipő talpába véste kislánya deportálásának dátumát és megfogadta, örökre megőrzi a cipőt.

Aleksotas egy litván munkatábor volt, ahol a kovnoi gettóból érkező zsidókat dolgoztatták.

LIRON GOREN

A CHILD'S SHOE FROM ALEKSOTAS WORK CAMP

This shoe belonged to two-year-old Hinda Cohen. On March 27, 1944, Hinda's parents returned from forced labor to find that their daughter was gone. They went to her bed and found one of her shoes. Hinda's father carved the date of her deportation to Auschwitz, into the sole, and swore to save the shoe forever.

Aleksotas was a forced labor camp in Lithuania where Jews from the Kovno ghetto worked.

January 27, International Holocaust Remembrance Day

**One life
One suitcase**

**Един живот
Един куфар**

**Egy élet
Egy bőrönd**

**Една от
шестте
милиона
истории.**

Хана Йосковиц и
дъщеря ѝ Жуня.
Хана е омъжена за
Яков Йосковиц.
Майката и дъщерята
са убити в лагера
на смъртта Хелмно.
Хана е на 40 години,
а Жуня - на 10.

**Egy a
hat millió
történet
közül**

Hannah Jaskowitz és
kislánya, Zhunia.
Hannah Yaacov
Jaskowitz felesége volt.
Az anyát és lányát a
chelmnoi haláltáborban
gyilkolták meg.
Hannah 40 éves volt,
mikor meghalt, Zhunia 10
éves volt.

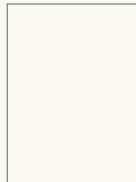
One of Six Million Stories

**Hannah Jaskowitz and her
daughter Zhunia.**
Hannah was married to Yaacov
Jaskowitz.
Mother and daughter were both
murdered in the Chelmno death
camp. Hannah was forty when
she died, and Zhunia was ten.

MAAYAN HITRUSH

January 27, International Holocaust Remembrance Day

„Ходех по улицата гладна.

Видях малко момиченце, което държеше бисквита.

Майка ѝ гледаше в другата посока.

Прошепнах в ухото ѝ: „Дай ми бисквитата!“

Тя отказа.

Грабнах бисквитата от ръката ѝ и побягнах.“

Лили Ланцман

„Éhesen róttam az utcákat. Megláttam egy kislányt egy kekszsel a kezében. Anyukája épp a másik irányba nézett. Oda súgtam a kislánynak: Add ide a kekszet! Nem akarta odaadni. Kitéptem a kekszet a kezéből és elszaladtam.“

Lili Lutzman

"I was walking in the streets hungry
I saw a little girl holding a cookie.
Her mom looked the other way.
I whispered in her ear:
"Give me the cookie!"
She refused.
I grabbed the cookie from her hand
and ran."

Lili Lutzman

Tal Gullberg & Missan Gullberg

January 27, International Holocaust Remembrance Day

Hello.

My name is

I am

years old

And I love

and

במשפחתי לא קונים תוצרת גרמניה

Здравей.

Аз се казвам

Аз съм на

години

и обичам

и

В семейството ми не купуваме неща, произведени в Германия.

Hello.

A nevem

éves vagyok.

Szeretek

és

A mi családuk nem vásárol német termékeket

Намери ме
във Фейсбук

keress
meg a
facebookon

find me on
facebook

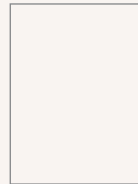
INGAL BORD | AVIRAM BEN SHUSHAN

January 27, International Holocaust Remembrance Day

THE NEW BLOOMFIELD
SCHOOL OF DESIGN

יד ושם
YAD VASHEM

A woman with her hair in a bun, wearing a bright yellow raincoat and leopard-print pants, stands in front of a dark, weathered train carriage. She has her arms outstretched and is smiling. The scene is dimly lit, with the yellow of her coat standing out prominently.

In 1940
this colour Was
Humiliating

През 1940
година този цвят е
унизителен

1940-ben
ez a szín a szégyen
színe volt

Жълта звезда - позорен знак, носен върху дрехите с цел отличаване на евреите от местното население и унижаването им.

Sárga megkülönböztető jelzés - a megszégyenítés jele, melyet a külső ruházaton kellett viselni, hogy a zsidókat meg lehessen különböztetni a többi helyi lakostól, ezzel alázva meg őket.

A Yellow Patch - a mark of disgrace, used to be worn on clothes, in order to distinguish Jews from the local population and to humiliate them.

MIRIAM TOMKIN

January 27, International Holocaust Remembrance Day

1. Внимание, влак!
2. Внимание, подвижен мост!
3. Вода край пътя!
4. Железопътна линия към концентрационен лагер

1. Vasúti átjáró
2. Függhíd
3. Vízátfolyás az úton
4. Deportáló vonat

1. Train ahead
2. Swing bridge ahead
3. Water across the road
4. Concentration camp railway

GALLIA NIKOLIN | NOA SHPILMAN

January 27, International Holocaust Remembrance Day

THE NERI BLOOMFIELD
SCHOOL OF DESIGN

יד ושם
YAD VASHEM